SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

"Пам'ятаймо про Україну!"

VOL. CI No. 191. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER, 7, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 7-го ЖОВТНЯ 1994. Ч. 191. РІК CI

ВІДБУВСЯ З'ЇЗД ОДВУ

Лігайтон, Па. (МСП). — Від 2-го до 4-го вересня 1994 року відбувся 42-ий З'їзд ОДВУ тут, на Оселі ім. О. Ольжича. В п'ятницю, увечорі 2-го вересня, була товариська зустріч і реєстрація делегатів. В суботу, вранці, відбулося урочисте відкриття З'їзду. Вибрано резидію в складі: д-р Богдана Шебунчак, голова; мгр Микола Яшко, заступник голови, і мгр Михайло Середович, секретар. До Почесної президії з'їзду запрошено Миколу Плав'юка, голову ПУН; Юрія Карманіна, головного редактора „Нового Шляху", і д-ра Богдана Гна-тюка, почесного голову ОДВУ. Після вибору президії вшановано мовчанкою пам'ять членів, які відійшли у вічність за останні два роки. Відтак вибрано комісії: номінаційну, резолюційну і господарсько-фінансову.

Д-р Б. Шебунчак попросив до слова М. Плав'юка, голову ПУН і останнього Президента екзильного уряду УНР, який дуже тепло привітав делегатів і гостей та висловив вдячність і признання всім членам за їхню моральну і матеріяльму допомогу для відродження самостійної української держави. Голова ПУН проаналізував сучасний стан в Україні і закликав далі підтримувати дії українського націоналістичного руху в Україні, щоб закріпити відродження української демократичної держави.

Після виступу голови ПУН привітальне слово виголосив Ю. Карманін, який привітав з'їзд від імени редакційної колеґії і Головної управи УНО в Канаді та побажав дальших успіхів ОДВУ . Було відчитано численні писемні привіти від різних організацій і осіб.

За діяльність Центральної управи ОДВУ звітували: інж. Володимир Зуляк, голова; мгр Роман Ґелетканич, фінансовий референт; Володимир Процик, заступник голови, і Олександер Процюк, голова оселі. Д-р Б. Шебунчак, почесний голова ОДВУ, звітував зі своєї активности в СКУ і УАКРаді. Короткий звіт Товариського суду склав мгр М. Середович.За Контрольну комісію звітував голова д-р Михайло Пап.

Після звітів розвинулася жвава дискусія. Висловлено багато критичних зауваг і побажань, щоб у майбутньому Управа ОДВУ звертала більшу увагу на потреби відділів і членів. Треба конечно випрацювати плян діяльности на базі нової дійсности, в першу чергу відродження української державности.

Після дискусії, голова Контрольної комісії запропонував уділити абсолюторію з признанням усім членам уступаючої Управи, особливо для фінансового референта мґра Р. Ґелетканича за взірцеве ведення книговодства. Внесок був прийнятий. Після уділення абсолюторії, голова номінаційної комісії д-р Б. Шебунчак запропонував з'їздові склад нової Центральної управи ОДВУ: інж. Володимир Зуляк, голова, Володимир Процик, перший заступник голови, Олександер Процюк, другий заступник голови і керівник Оселі; Уляна Процюк, секретар, д-р Наталія Пазуняк, кореспонденційний секретар; мґр Роман Ґелетканич, фінансовий референт; інж. Роман Городиський, організаційний референт; д-р Мирон Кий, пресовий референт, інж. Михайло Нич, суспільно-громадський референт, Микола Кавка, культурно-мистецький референт; Юрій Стецина, референт молоді; вільні члени: адв. Я. Белендюк, інж. В. Копистянський, адв. Є. Луців, Антоній Рубель, Л. Білик, інж. А. Білий, інж. М. Герець, Роман Папроцький, В. Станиславів, мґр І. Стебельский. Контрольна комісія: д-р Михайло Пап, голова, мґр Микола Яшко, Петро Ґенґало, Петро Дзюба, Микола Петрівський, Іван Яремчук та інж. Василь Хміляк. Товариський суд:

(Закінчення на стор. 3)

СТРІЛЯЮТЬ НА ВУЛИЦЯХ КИЄВА

Київ (Р. Р.). — Тут 4-го жовтня о год. 2:50 по полудні у власному помешканні на Інститутській вулиці, будинок ч. 16, невідомі вбили дружину народного депутата України, члена парляментарної групи „Реформи" Сергія Чукмасова. Вбивство вчинено біля будинку, у якому мешкає Президент України Леонід Кучма. Самого Чукмасова поранено. Дружина Світлана вбита ножовими ударами в груди і горло.

Коли С. Чукмасов прийшов на обід, то застав злочинця в помешканні, сутичка між ними відбулася буквально на порозі, Чукмасова вдарили кілька разів ножем у передпліччя, скрутили і зв'язали йому руки, залишивши стікати кров'ю на площадці біля помешкання. Там його і знайшла сусідка. Інші сусіди розповіли, що напередодні біля їхнього будинку бачили невідомого кавказця, який довго обсервовував будинок. Крім того, є свідки, які бачили як закривавлений „грузин" з ножем вибіг з будинку ч. 16.

Світлана Чукмасова — донька колишнього міністра охорони здоров'я України Романенка, мати двох дітей: 6 і 16 років. Вона переїхала до Києва з Дипропетровського приблизно рік тому, обмінявши помешкання. Сергій Чукмасов, 1955 року народження, до обрання депутатом Верховної Ради був заступником президента українсько-німецької фірми „Дніпрометал АГ", яка займається експортом металів.

Помешкання іншого депутата В. Дацюка того ж дня хтось пограбував, не зважаючи на те, що воно було обладнане сиґналізацією. Однак, заки міліція прибула, злочинці зникли. Під час недавньої виборчої кампанії напади вчинено на помешкання двох кандидатів на депутатів від демократичних організацій.

Тиждень тому, близько 9-ої години вечора кияни Лівобережжя почули два вибухи і автоматну стрілянину. Міліціянти, які прибули через 10 хвилин, побачили авто типу Міцубіші з вибитими вікнами і тяжко пораненим водієм. Поруч лежав закривавлений кавказець з відірваною рукою, а біля нього ручний протитанковий гранатомет, трохи далі — ще один і також автомат типу Калашникова. Мабуть злочинець сам постраждав через невміле користування вибухівкою. Це сталося біля будинку ч. 24 на вулиці Луначарського, де мешкає президент Федерації Борців України, відомий спортовець Борис Савлохов. Він їхав в одній із обстріляних автомашин, тому є підозріння, що замах був саме на нього.

У Києві, поблизу Львівської площі, 20-го вересня, поряд з Міністерством Зовнішних Економічних Зв'язків, в год. 7:30 вечора вчинено напад на автомобіль міністра. В автомобілі поруч з водієм сидів один із заступників міністра Вячеслав Кролевецький. Йому нанесено ножові рани і тепер він у шпиталі. Свідки розповіли, що напасників було двоє 22-25-річного віку. Тут також напередодні бачили чотирьох невідомих, які чатували то на вулиці, то в пивному барі. Під час нападу вони оглушили водія ударом в голову і нанесли багато ножових поранень Кролевецькому.

Такі випадки трапляються і в інших великих містах України.

Генеральний секретар СКУ відвідав Литву

Вільнюс, Литва (СКУ). — З кількаденною візитою у Литві перебував генеральний секретар Світового Конгресу Українців (СКУ) Ярослав Соколик разом із дружиною, головою Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, Оксаною Бризгун-Соколик.

Під час перебування гості ознайомилися з життям українців у Литовській Республіці, відвідали осередок громади українців у Литві в місті Віса́гінес. Високо оцінивши діяльність громади, Я. Соколик пообіцяв на найближчому засіданні керівництва СКУ порушити питання про прийняття громади до Світового Конґресу Українців. Я. Соколик зацікавився пропозицією провести наступну конференцію з проблем українства в Европі у країнах Балтики. Попередня конференція відбулася нещодавно у Варшаві.

На зустрічі були також присутні радник посольства України у Литві Микола Балтажі та тимчасовий повірений у справах ЗСА в Литовській Республіці Джан Степанчук, О. та Я. Соколики в товаристві людмили Жильцової, голови Громади Українців Литви, мали зустріч з міністром національних меншин уряду Литви, де порушили проблеми українських шкіл, передачу колишнього будинку Енгельгарта та музей ім. Тараса Шевченка у Вільнусі, відбудови української церкви св. Тройці та інші справи.

„Жиди України обмірковують: залишатися, чи виїздити?"

Ню Йорк (Р. Голіят). — У газеті „Джуїш Пресс", з 30-го вересня ц. р., Ліза Ґлейзер подає у статті під таким заголовком огляд сучасного положення жидівського населення України. Вона каже, що для жидівської 500-тисячної спільноти в Україні, яка є одною з найбільших у світі, її майбутність, немов сзовіщий знак запиту: залишатися, чи виїздити?

За офіційними даними жидівської агенції Ізраїля, іміґрація до Ізраїля прискорюється таким темпом, що тепер Україна має найбільшу еміграцію з усього колишнього СССР.

У тому самому часі - дівське життя в Україні почало процвітати, зі школами, таборами, клюбами, часописами, культурними з'єднаннями і релігійними організаціями, які поширюються дуже швидко. Нічого дивного, що плянувати наперед є тяжко, головно,коли державна політична ситуація є напружена і неясна.

Головний рабін України Яків Блайх заявив, що він не думає, що всі виїдуть впродовж трьох чи чотирьох років, але „знову я не буду дораджувати будувати нову синагогу".

Кіра Верховська, жидівська активістка Одеси, переконана, що „чим більше людей виїде, тим більше людей повернеться".

Для тих, що всідають до літака до Тель Авіву, фінансові справи є першою спонукою до виїзду. Пересічна платня в Україні виносить 10 долярів на місяць, а товари, як убрання і інші прибори, коштують так само, як на Заході. Індустріяльна продукція в Україні є в занепаді, ринкові реформи „клигають" разом з гіперінфляцією, що означає, що доляр дорівнює понад 50,000 купонів.

За твердженням Зві Роми, керівника жидівської аґенції в Києві, „більшість жидів виїжджає з причини економічної кризи". Як ізраїльтянин, він хотів би, щоб жиди залишили Україну , бо вони повинні жити в Ізраїлі, але це не станеться.

Після участи в нових недільних школах для дорослих і посилання дітей до жидівських щоденних шкіл, більша частина жидів України рішила виїжджати до Ізраїля. Деякі виїжджають, щоб бути зі своїми рідними. Майже кожний член жидівської громади має близьких приятелів або рідних в Ізраїлі, що спонукують їх до виїзду.

Інший поштовх — це антисемітизм. Президент Леонід Кучма стосує приязну політику супроти жидів, яка стала нормою з днем проголошення незалежности.

Як твердить Хаїм Чеслер, що має нагляд над жидівською аґенцією в колишньому Совєтському Союзі, число жидів, що вибирає Ізраїль, постійно зростає. В той самий час еміґраційна статистика трохи спадає в Росії, бо там економічна і політична ситуація до деякої міри устабілізувалася, а еміграція з України майже подвоїлася впродовж минулого року з 1,300 до 2,300 осіб кожного місяця.

Не дивлячись на чисельний виїзд, жидівське життя в Україні продовжує відроджуватися.

Ця сама кореспондентка у тому самому часописі, з датою 23-го вересня, повідомляла, що „250 науковців і письменників брали участь у жидівській конференції", яка відбулася в Києві, серед них науковці й письменники з України, Росії й інших европейських країн, Ізраїля і ЗСА.

Леонід Файнберґ, який був одним з організаторів сьомої з черги світової конференції для жидів, заявив, що „в Україні ми маємо багату жидівську культуру. Впродовж 60-ох років ми не мали нагоди працювати на цьому полі. Щойно, в останніх кількох роках, ми це осягнули". Він нав'язав до розвалу Совєтського Союзу і настанову українського Уряду, який допоміг жидівській громаді зорганізуватися. Конференція відбулася в Палаці Культури України, першою точкою її був семінар „Жидівська цивілізація і жидівська думка".

Закликають протестувати проти „Ялти II"

Вашінгтон. — Коаліція народів Центральної і Східньої Европи, до якої належать організації 16 народів, звернулася із публічним закликом до членів тих народів, які живуть і є громадянами ЗСА, щоб телефонували негайно на окрему телефонічну лінію і висилали телеграми до своїх конґресменів і сенаторів, протестуючи проти „Ялти II".

Під тим Коаліція розуміє постанову Державного департаменту проголошену у „Вашінґтон Таймсі" з 6-го вересня зміцнити і поширити впливи Росії на усі інші народи Центральної і Східньої Европи, як держави, що має пильнувати втримання миру. Недавно також появилося повідомлення, що державний департамент задумує поділити своє европейське бюро на дві частини, в яких одна буде мати до діла лише з країнами колишнього СССР, а друга з усіма іншими народами Европи.

Все це вказує на те, що Уряд Билла Клінтона провадить сильно проросійську політику, яка рівняється другій Ялті.

Тому є конечним висилати негайно та в якнайбільшій кількості телеграми протесту проти такої політики, посилаючи їх на руки американських членів Конґресу ЗСА.

В тій цілі треба телефонувати до Вестерн Юніон на число 1-800-372-2626 і вимагати HOTLINE 9559. Тоді треба подати своє ім'я, прізвище, точну адресу і поштове число. На цій підставі Вестерн Юніон вишле відповідного листа, який виготовила коаліція, до одного члена Палати Репре-зентантів і до двох сенаторів, до яких адресат приналежний місцем замешкання. За ці три листи треба буде заплатити тільки 8.50 дол. Коаліція закликає висилати нагайно такі листи і заохо-чувати своїх рідних і приятелів робити це саме. Зак-лик підписали від української громади УККА і УНС.

Американські візи стали платними

Київ (Р. Р.). — Від 4-го жовтня цього року, за інформацією амбасади ЗСА в Україні, для українських громадян нееміграційні візи стали платними.

Ціни залежать від категорії візи і коштують від 15 до 120 дол. Такі заходи американський Уряд вжив тому, що Україна бере гроші за візи в американських громадян. Отже це відбувається на основі взаємности.

Виходячи з цього ж принципу, не платять за візи діти до 16 років.

У СВІТІ

ПРОФЕСОР ФЕРНАНДО, Енріке Кардозо виграв вибори на президента Бразилії, як це передбачувано. Цей вибір демократичного кандидата, що колись був міністром закордонних справ і фінансів, викликає надію, що Бразилія після років нестабільности буде тепер розвиватися економічно. Сподіються, що з приводу зміни курсу політики в економію Бразилії будуть інвестувати заграничні підприємства.

ЯПОНІЮ НАВІСТИВ у вівторок, 4-го жовтня сильний землетрус, який приніс несподівано мало жертв у людях і в будівлях. Землетрус однак досягнув також Курільські острови, що положені безпосередно на північ від Японії і, як подають російські інформації, там згинуло 16 осіб. В Японії землетрусом, що був найсильнішим від 1968 року, було легко поранених 177 осіб, а двоє старших осіб померло від серцевої атаки.

МІЖНАРОДНІ МЕДИЧНІ чинники пильно тепер обстежують усіх, що прилітають до західніх країн із Індії, щоб запобігти поширенні чуми, яка там тепер панує. Дотепер не занотовано ніодного випадку перенесення чуми поза Індію. Там однак є вже 4,780 хворих, а 51 померло. Світова організація здоров'я не дала ще перестороги відвідувати Індію, однак в Женеві хоче додати Ню Делі до заборонених для чужинців міст.

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН відкликав заборону на продаж сателітів Китаєві і як доказ поправи стосунків з Китаєм дозволено знавцям технології спілкуватися з науковцями Китаю. Умову в цій справі підписали міністер заграничних справ Китаю Кіян Кішен і Воррен Кристофер із ЗСА.

БОРІС ЄЛЬЦИН заявив на пресовій конференції, яку скликав рівно у річницю неспокоїв у Москві, в яких військові танки силою здобували „Білий дім" у Москві, що Росія прямує до економічної і політичної стабільности та унормування обставин життя. Він також обіцяв, що дасть більші можливості приватних інвестицій, щоб в цей спосіб піднести економічний рівень держави. Він згадав, що в „повстанні" перед роком згинуло біля 140 осіб, рахуючи жертви з обидвох сторін. Але він зазначив, що шлях до демократії Росії є важкий і тому бажає співпраці усіх політичних сил. На доказ своїх бажань він хоче прийняти декількох членів Комуністичної партії до уряду.

ПРЕЗИДЕНТ АЗЕЙБЕРДЖАНУ Гайдар Алієв заявив ранком 5-го жовтня, що проти нього готується путч, який зорганізував його прем'єр-міністер Сурат Гусєнов. Війська прихильні до заступника міністра внутрішних справ зайняли летовище і офіційні будівлі в другому найбільшому місті Азейберджану — Ґяндзі, як заявив президент у телевізійному повідомленні про намір його скинути. Він також закликав нарід вийти на вулиці та його боронити.

ПРОВІДНИК12 МІЛЬЙОНІВ мусулман Ага Хан потвердив офіційно, що він розводиться із своєю дружиною принцесою Салімою після 25 років подружжя. Сподіються, що у тому розводовому процесі дружина Ага Хана дістане одне із найбільших відшкодувань, що їх знає судівництво. Ага Хан і його дружина є батьками трьох дорослих дітей.

УКРАЇНА БОРЕТЬСЯ З ХОЛЕРОЮ

Київ. — Міністерство Здоров'я України повідомило, що епідемія холери поширюється по цілій країні та вже стала причиною смерти 19 осіб. Загальне число хворих, яких зареєстровано є 736 осіб та згідно з твердженням Али Соловйової, службовця київського бюра Організації Об'єднаних Націй відповідальної за ділянку здоров'я, кількість захворювань швидко збільшується та поширюється.

Раптова поява холери в Україні мала свій початок тому сім тижнів у Криму, швидко розповзлася по країні та вже заатакувала 15 міст включно з Житомиром, відаленим від Києва всього 60 миль. А. Соловйова уважає, що така хвороба як холера — це хвороба бідних країн і тому на її думку це теж дуже добрий покажчик існуючого стану в країні та життя її громадян.

Одначе Український Центр Здоров'я подав до відома, що начебто починають проявлятися успіхи спільних заходів боротьби із розповсюдженням холери. Кількість хворих за минулу добу зросла лише на 18 осіб, немає більше смертних випадків. Зі шпиталів повернулися додому 27 осіб.

О. Мороз підтримує ратифікацію ДНЯЗ

Вашінгтон. — Перебуваючи в столиці ЗСА на офіційних відвідинах, голова Верховної Ради України Олександер Мороз сказав, що на його думку парлямент України схвалить рішення про нерозповсюдження ядерної зброї, як також і справу економічних реформ, що й відкриє можливість Заходу надати більше допомоги Україні.

Виступаючи перед кореспондентами засобів масової інформації у вівторок, 4-го жовтня, О. Мороз говорив про те, що Україна потребує додаткових ґарантій поки схвалить угоду про нерозповсюдження ядерної зброї, але підкреслив, що це напевно буде зроблено.

Цього самого дня голова ВР України зустрічався з провідними членами Конґресу, а день перед тим мав зустріч з віцепрезидентом ЗСА Албертом Ґором і місцевими підприємцями.

На думку О. Мороза ВР України напевно погодиться на договір про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ), але справа цілковитої ліквідації ядерної зброї на своїй території є дещо відмінною. Передача чи її розмонтування вже принесли Україні значні втрати в сфері економіки та безпеки. Україна потребує винагороди за ці втрати та конкретних гарантій на те, що її границі будуть непорушними.

Американські офіційні чинники зі своєї сторони дали признання Україні за виконання обіцянки розмонтовання ядерного арсеналу колишнього СССР на своїй території та за поступ у економічних реформах. Ештон Картер, асистент секретаря оборони для справ політики міжнародної безпеки, підтвердив, що Україна зі своїм обов'язком розмонтування справляється скорше, як заплянoвано. А Томас Дайн від Міжнародної аґенції розвитку, який є заступником адміністратора допомоги країнам колишнього СССР, сказав, що вибори нового проводу дають Україні можливість переломити довгий шлях економічного занепаду.

В АМЕРИЦІ

У НЮ ЙОРКУ, виступаючи на генеральній асамблеї Організації Об'єднаних Націй гаїтський демократично обраний президент Жан-Бертран Арістід заявив, що повернувшись до Гаїті він провадитиме політику замирення та відбудови. Одначе він підкреслив, що жорстокість проти цивільного населення, нанесена впродовж останніх трьох років, не буде прощатися безкарно, але її розв'язання буде передано до законних інстанцій. Не зважаючи на його заперечення толеранції і справедливости, присутні його промову вітали стриманими оплесками.

ПЕРЕДВИБОРЧУ КАМПАНІЮ Олівера Норта у Вірджінії, який намагається стати сенатором, своєю присутністю збагачують такі визначні особи республіканського політичного світу, як Баб Дол, провідник сенатської меншости, колишній віцепрезидент Ден Квейл, тексаський сенатор Фил Ґрем, Джек Кемп, колишній секретар Департаменту житлового будівництва, та останнім часом Джеймс Бейкер, шеф персоналу Білого Дому та секретар Департаменту скарбу за часів президента Р. Регена та державний секретар за президентури Джорджа Буша. Аналітики уважають, що ці республіканські політичні діячі — це майбутні кандидати в президентських виборах зі сторони республіканців, які намагаються в той чи інший спосіб запам'ятатися виборцям.

У ПОНЕДІЛОК, 3-го жовтня, президент Билл Клінтон зніс заборону офіційним чинникам ЗСА контактуватися з членами організації Шінн Фейн — політичного крила Ірляндської республіканської армії (ІРА). Наслідком його акту була зустріч офіційних чинників Уряду ЗСА з провідником згаданої організації Джеррі Адамсом, який назвав цю зустріч „історичною та новою ерою у спілкуванні між його організацією та Урядом ЗСА". Ця зустріч була апробована Президентом у наслідок заяви ІРА з 31-го серпня ц. р. про припинення збройних актів.

З ОФІЦІЙНИМИ ВІДВІДИНАМИ до Вашінгтону прибув у вівторок, 4-го жовтня президент Південної Африки Нелсон Мандела, де його з усіми почестями прийняв президент Билл Клінтона, включно з гарматною сальвою 21 пострілу. Стоячи побіч президент Б. Клінтон в городі Білого Дому, Н. Мандела найперше звернувся з подякою до американського народу за те, що допоміг його країні у боротьбі з апартеїдом. Тоді із щирим проханням звернувся, щоб і тепер не забували за його країну та допомогли їй стати на ноги. Найбільше він потребує допомога у боротьбі з убожеством своїх громадян, а для цього треба грошових вкладів, тому закликав американців вірити у спроможності Південної Африки та вкладати гроші, що буде корисним для обидвох сторін.

ХАРКІВ. — У середині жовтня Харківський міський виконавчий комітет плянує провести міжнародну зустріч-нараду в справі проєкту будівництва нового Харківського летовища. Учасниками зустрічі-наради будуть міська влада, підприємці, спеціялісти, зі ЗСА, Канади та Англії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Добрий виступ гостей з України

Теперішній міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко, колишній амбасадор в Об'єднаних Націях, а згодом у столиці Польщі Варшаві, прибувши до Ню Йорку для виголошення промови на Генеральній асамблеї Об'єднаних Націй, стрінувся з гуртом запрошених українських громадян в суботу, 24-го вересня ц.р., та з ширшою громадою у великій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку в неділю, 25-го вересня. Г. Удовенко — громадська людина. Коли Верховна Рада України проголосила 15-го липня 1990 року, ще в ері Міхаїла Ґорбачова суверенність України, Удовенко виголосив на форумі Наукового Т-ва ім. Шевченка доповідь з аналізою того закону. Авдиторія в НТШ прийняла його тоді дуже прихильно. Тепер, на тих обох зустрічах він був очевидно зворушений як гарно і приязно стрічають його земляки — американські громадяни, які не забули його перебування у тій метрополії світу перед кількома роками. У Народному Домі виголосив добру за формою і змістом промову про ситуацію в Україні, її найважливіші актуальні проблеми, про пляни праці Уряду і власні завдання та задуми.

Червоною ниткою крізь всю промову Удовенка було ствердження, що українська держава збережеться в її теперішніх кордонах і переборе всі існуючі труднощі. Найрішучіше заперечив, наче би Президент Леонід Кучма був русофілом, він український патріот-державник, який виключає, щоби „хтось" (прозорий натяк на Москву) міг йому старшувати. Відносини з усіми державами, які визнали Україну, можуть формуватися тільки на базі рівного з рівним. Твердив, що російський міністер закордонних справ Козирєв, з яким він (Удовенко) неоднократно стрічався, знає про таке становище України. Назвав Кучму прагматистом, який підшукує і оточує себе високоосвіченими фаховими молодими людьми. Наводив конкретні приклади, як деякі американські економісти радили санувати економіку — закриттям — негайною ліквідацією дефіцитових підприємств, між ними вугільних шахт, що в практиці викликало б реакцію десятків тисяч безробітних з можливими препоганими політичними наслідками. Впевняв, що Президент Кучма пляново розв'язує одну проблему за другою, але це вимагає часу і терпеливости. Розуміє, що українських патріотів хвилює проблема мови, але пригадує, скільки років Україна була русифікована і які погані наслідки мала б спроба радикально силувати всіх неукраїнців в Україні говорити по-українськи. Запевнив, що зрушено з місця проблему конститутції. Здивував авдиторію, говорячи наче фахівець про економічні справи та виявивши глибоке знання всіх болячок в Україні, включно з потребою випростувати скривлену комунізмом психіку людей.

Наче доповненням і заокругленням образу теперішнього стану в Україні і праці тамошньої державної верхівки був виступ Дмитра Табачника, 30-літнього високоосвіченого за фахом історика, якого офіційний титул звучить — керівник адміністрації Президента, що по суті відповідає позиції шефа персоналу Білого Дому у Вашінгтоні.

Першорядно знає працю різних ресортів, координує їх, доповідає Президентові, інколи навіть вночі, так само є прагматиком, як Президент Кучма і міністер закордонних справ Удовенко. Говорив так само, що найпершою болячкою України є економіка і її невідхильний перехід на вільний ринок, але дуже обережним і ступневим шляхом, згадував існування організованого злочинства. Слухаючи його, відчувалося, що це один із того наростаючого молодого освіченого покоління, яке не має скривленої большевизмом психіки. Він також людина ділова, спокійна і так само вбачає у Леонідові Кучмі людину, яка послідовно переборюватиме всі існуючі труднощі молодої української держави.

Приємно було вислухати тих двох гостей з України, які не є професійними оптимістами ані песимістами, але діячами на відповідальних становищах при будові держави, хоч ділять їх роки життя та сучасні завдання.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи" разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Микола Бараболяк

РОЗГАДУЮЧИ О. МОРОЗА

I

Багато читачів „Свободи" напевне бачили в телевізійній програмі МекНіл і Лерер репортаж про ситуацію в Україні. Показуючи контрасти між заходом і сходом України, на тлі золотистих ланів пшениці виступали представники того хліборобського заходу й індустріяльного сходу. „Західняк" радіє здобутками волі і незалежности, з усього видно, що він щасливий, задоволений. Інакше реагує „східняк". Це нарікання робітника-шахтаря, що праця його дуже небезпечна, що всі гірничі машини і механізми, а також дерево, призначене для кріплення гірничих виробок, надходило з Росії, а тепер перестало, заробітна платня в Росії вдесятеро вища, ніж в Україні.

Жінка ж у крамниці нарікає, що купоно-карбованець став безвартісний, що скрізь дорожнеча. А обоє вони звалюють вину за лихо на те, що Україна відлучилася від Росії, що віками Україна була у злуці з нею, що все тут пов'язане з Росією, тож треба повернутися до тієї єдности.

Годі сказати, що кореспонденти телевізійного репортажу не передали тими образами української дійсности. Бо насправді за три роки незалежности Мадярщина, Польща, Чеська Республіка, Литва, Латвія й Естонія стають, а деякі вже встали, на власні ноги. Навіть у Росії поліпшується, особливо коли дивитися через пліт з України. В Росії рубель майже устабілізувався у порівнянні з українським купоно-карбованцем. Україна — це оаза переважно контрольованої економіки в поході колись совєтського сходу до ринкового господарства.

Такої ґрандіозної зміни не внести парляментові, яким би він не був. Цим мусить керувати послідовно сильна виконавча влада. На жаль, такої влади в Україні не було і нема. Тут залишено сталінську конституційну систему, де влада номінально перебуває в Радах, а насправді в руках старих партійних номенклятурників. Є всі підстави вважати, що так воно буде й надалі, і в четвертому році незалежности України. Спочатку Верховна Рада тільки „маркувала" державотворчу діяльність, яку завершила безглуздим виборчим законом, метою якого було відкласти хоч на півроку початок роботи другої Верховної Ради. Але що надіятися від тієї другої?

Прелюдію дає промова голови Верховної Ради України Олександра Мороза з нагоди відзначення третьої річниці проголошення незалежности нашої держави. Хочу звернути увагу на три точки у цій промові.

Поперше, О. Мороз визнає, що основне питання для України „бути чи не бути" — це негайне проведення економічної реформи. Він підкреслив, що це мусить бути „регульована реформа". Параметри реформи мусять бути швидко встановлені. Є ділянки індустрії, які працюють для задоволення найнеобхідніших потреб населення, як, наприклад, постачання газу, електроенергії тощо, які мусять бути навіть субсидовані і де прибутки підприємців мусять бути контрольовані. Щодо ринку, то він мусить мати силу для конфронтації на світовому ринку.

Очевидно, О. Мороза болить його соціялістичне серце виставляти Україну на небезпеку капіталістичного способу господарювання, але такий він, той капіталістичний світ. Виглядає, отже, що в ділянці реформ великих змін під владою другої Верховної Ради теж не буде. Тому продовжуватиметься політика Верховної Ради попереднього скликання.

(Закінчення буде)

Петро Часто

СОЛОДКА ОТРУТА ЛІВИЗНИ

III

Була б рація на цьому місці покликатися на такі світові авторитети в ділянці економічної думки, як Адам Смит, Тойнбі, Фрідман, Кейнс, Ґолбрейт, Ковз, Гаєк, одначе вони звертаються до нашої логіки, до абстрактного мислення, їхні поради потребують спеціяльного заглиблення. Загляньмо краще у безодню наших власних сердець, звідки доходять ці два невсипущі голоси — чистий янгольський клич до справедливішого, до праведнішого життя, і звірячий рев наших ревнощів і заздрощів.

Повчальним є вплив одного з найбільших українських ідеалістів — Григорія Сковороди, якого „світ ловив, але не зловив" — світ неправди і нерівности. Вже ж йому, вільному від захланности, кому через усе життя вистачило єдиного маєтку — заплечної торбини з Біблією, ідея людського братерства була кровно близькою. Ах, який подарунок зробив би він теперішнім невиправним лі-вим догматикам, якби десь хоч одненьким рядком об-стояв оспівувану комуністами рівність!

Український Сократ вчинив навпаки. Розуміючи, наскільки проблема рівности є складною для раціонального з'ясування, Сковорода, як колись Христос, Будда, Заратустра, Мохаммед, вдався до притчі, до граничної наочности. Він малює у своєму зшитку ряд пляшечок і карафок різної місткости. Це ми, люди. Якщо, виходячи з ідеї рівности, в усі пляшечки налити порівну, наприклад, до сто грамів (звична для підсовєтських українців мірка), то стограмова виявиться повною, двістіграмова наповнена навпіл, а в літровій ледве закриється дно. Отак і люди — вміщають у собі різну фізичну силу, різну силу розуму і волі, різну готовість до дії і боротьби, до перемоги і поразки.

Ось чому комунізм — це абсолютно неповажна претенсія зрівняти людей, поставити їх в рядочок однаковими пляшечками. Претенсія не тільки неповажна, але й небезпечна. Нобелівський лавреат Фрідріх фон Гаєк звинувачував соціялістичний спосіб господарювання саме в тому, що той спосіб ігнорує найголовніші риси людської природи і намагається насильно змінити їх. У висліді руйнується не лише економіка, але й людська ду-ша, людський розум, деґра-дують людські руки.

На що хотів звернути нашу увагу Сковорода? Адже ж малював він свою притчу не для того, щоб поділити людство на клясу бідних і клясу багатих, а задля спасіння кожної живої душі. Бо нема на світі людини, яка б не пережила цієї радісної миті — що поруч є хтось сильніший, розумніший, добріший, справедливіший. Кожна людина, відверта бодай сама зі собою, може і повинна сказати собі: якби усі були точнісінько такі, як я, світ відра-зу став би нецікавим. Пре-красна, спасенна дорога, ко-ли хтось іде попереду. І це також стосується економічної ділянки, матеріяльного успіху, який в умовах панування комуністичної ідеології супроводжувався заздрістю, освяченою вождями „рівности і справедливости". Але ж чого варта проголошувана совєтськими, а тепер неокомуністичними гаслами „суспільна корисність" людини, якщо та людина не вміє стати корисною сама для себе, не годна обрости якоюсь маєтністю, яка, додаючись до набутків усіх інших, й створює суспільне багатство народу, нації.

Щось більшого: економічна воля — це один зі шляхів внутрішнього вивищення людини, шлях духовного визрівання. Власними трудами перейшовши через матеріяльний успіх, через статки, ви врешті-решт насититеся ними і підете далі. І навпаки — державна „мудрість" стримування, обмеження, контролі змушує особу, принаймні сильну, певну себе, з розвинутим відчуттям свого „я", постійно тупцяти на місці і цим прирікає на внутрішнє невдоволення — і світом, і собою.

Звичайно, все вище — гола схема. Життя набагато складніше, різниці між людьми такі великі, що розум розгублюється і душа терпне від відчаю: світ здається жорстоким, ворожим. І відбувається наше психологічне полівіння: всім пригнобленим і бідним, як писав поет, руку подаєм. А за цією психологічною готовістю до лівизни йдуть відповідні раціональні арґументи: мовляв, покажіть мені тих людей, котрі переситилися багатством і „пішли далі"? Отож бо... І тоді ми голосуємо за соціялістів, за те, щоб вони прийшли до влади і „нарешті" всіх зрівняли і всім „справедливо" поділили.

Людство кудись поривається, мовби хоче втекти від самого себе, на інтелектуальних верхах вирують, зіштовхуючись, різні теорії, програми, проєкти. Тим часом соціяльна практика скромненька: дотепер людство вибирало переважно з двох способів самоорганізації суспільства — або через централізовану, авторитарну чи тоталітарну, владу, і тоді цей спосіб означає тяжіння над безправною спільнотою, або — через вільну економіку, й тоді функції держави обмежуються до мінімуму — до запевнення внутрішньої і зовнішньої безпеки громадян.

Перший спосіб, крім безперспективного соціялістичного варіянту, може мати й позитивні: відсутність демократії не конче означає відсутність вільної економіки. Приклад — теперішнє Чіле чи повоєнна Німеччина. Чілійський досвід полягає у цілковитому припиненні зараженого соціялізмом, тяжко хворого політичного життя і впровадження радикальних економічних реформ. Німецький модель пов'язаний з припиненням політичного життя окупаційними військами, присутність яких гарантує внутрішню стабільність на час проведення економічних реформ.

Зі сторони годі судити, в якому з цих двох рецептів більше лікуючої гіркоти, та справа в іншому: чужі моделі, навіть найкращі, застосовані в інших історичних умовах, в Україні можуть дати зовсім інший, а то й протилежний результат. Особливо коли взяти до уваги близькість політично нестабільної Росії, тобто можливість окупаційних військ зовсім іншого гатунку.

В Україні неодмінно народяться власні ідеї суспільної самоорганізації, власні способи поєднання минулого з майбутнім. Тим більше дивує, що сьогоднішні провідні інтелектуали продовжують „іти вперед" з головами, обернутими назад. „Соціял-демократія — політичне майбутнє України" — стверджує сучасний український філософ Мирослав Попович. Йому імпонують „універсальні" суспільні вартості, що лежать в основі соціял-демократичного розуміння і діяння.

(Закінчення буде)

Володимир Жила

ДОРЕВОЛЮЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ С. ПЕТЛЮРИ

„Він — з когорти вождів" (кращі конкурсні праці про дореволюційну діяльність Симона Петлюри). Видавництво художньої літератури „Дніпро", Київ, 1994, стор. 150.

II

На окрему увагу заслуговують дві статті — „Українське село і еміграція в Америку" (1907) і „Переселення селян і українські земства" (1908). Вони змальовують страшну атмосферу: „скрізь наші села бідні, скрізь недоля тяжка та злидні великі звили собі гніздо; в яке село не заглянете — не знайдете там „тихого раю", а слідом за Шевченком скажете: „Там неволя, робота тяжкая..."

Чимало матеріялу в „Слові" присвятив С. Петлюра і мистецтву. В статті „Вчіться у Шевченка" він високо поставив значення слова Кобзаря. У рецензії книжки Пилипа Капельгородського „На шахті" С. Петлюра відкрив молодий талант, що справді вмів змальовувати правдиві картини суворої дійсности. Користуючись серйозними критеріями естетики, Н. Сидоренко вважає, що С. Петлюра, як автор рецензії і нотаток, часом дещо переборщував у бік марксистських поглядів. Може це дещо необачний висновок. Він вимагає більше доказового матеріялу.

Симон Петлюра, як редактор „Слова", написав також чимало театральних оглядів і пошанувань авторів. Його перу належала стаття, присвячена ювілеєві „найбільшої і найталановитішої краси української сцени Марії Заньковецької".

На 23-му числі 1909 року „Слово" перестало появлятися. Редакція пояснила це браком коштів. Так закінчилася яскрава сторінка не тільки в історії української робітничої преси, а й у біографії редакора „Слова", блискучого публіциста-журналіста Симона Петлюри.

Публіцистично-філософська праця журналіста Олександра Чекмишева „Під дамокловим мечем розбрату (Симон Петлюра. Міти і мітотворчість)" наскрізь оригінальна й цікава. У ній надто багато придуманого, а менше простого, що легко сприймається. Звичайний читач навряд чи зрозуміє першу й останню її частини. Проте появу її в книжці треба привітати, зокрема дослідження витоків і джерел мітологічного змалювання постаті С. Петлюри. А саме „якою мірою він (С. Петлюра — В.Ж.) сам прислужився до витворення свого образу — опосередкованого (через свою працю на терені національного відродження) чи безпосередньо, як можна судити, виходячи зі звинувачень головного опонента В. Винниченка".

Тут мимоволі постає питання: „проти чого бореться, проти кого виступає В. Винниченко — Петлюри-політика, Петлюри — національно-культурного діяча чи, може, — міта? Останнє, з огляду на осмислення С. Петлюрою трагічного завершення визвольних змагань, більше того — усього трагізму української історії не в суто історичній візії, а з позицій „глибокої" „сакральної" правди — виглядає найвірогідніше". З уваги на це, „дати об'єктивну оцінку цьому конфліктові, а також відтворити образ Симона Петлюри можна лише дослідивши витоки цього міта, його структуру". Отож „міта — Симон Петлюра" треба „шукати перш за все у його праці. Саме ця праця, ідеї Симона Петлюри... оволодівали свідомістю широких верств, а потім втілювались у формі державотворчих актів, були головним збудником колективної свідомости до мітотворчої діяльности".

Автор закінчує свою цінну працю визначенням ролі і значення національного примирення, на якому так часто наголошував Симон Петлюра, говорячи про „споконвічну боротьбу за волості, булаву, ідеї. Шлях до припинення боротьби, до подолання одвічного українського фатуму пролягає через примирення таких мітів, як міт про Хмельницького, Мазепу, Петлюру, Донцова, Бандеру та ін. Адже це не заважає, а лише сприяє пильнішому поглядові на ці постаті, відкриттю нових нюансів у оцінці з висоти прожитих літ..."

Остання праця — це „Симон Петлюра (Політична і культурна діяльність до 1917 року)" Андрія Ткачука, працівника Київської державної адміністрації. Події в духовній семінарії, вовчий білет Петлюри, селянські заворушення, можливість його арешту, змусили Петлюру виїхати на Кубань. Тут спочатку він працював учителем, але з уваги на його політичну неблагонадійність, Петлюру звільнено з посади. З допомогою прийшов відомий дослідник чорноморського козацтва Ф. Щербина й С. Петлюру прийняли в Комісію розбору архіву і написання історії Кубанського Козацтва. У 1904 році в Катеринодарі жандарми заарештували С. Петлюру і кілька місяців він просидів у в'язниці. Цим разом з допомогою прийшли місцеві козаки, під їхній грошовий заклад С. Петлюру звільнено і він нелегально виїхав до Києва. Влаштуватись тут на працю також не було можливо, бо поліція ще в жовтні 1904 року оголосила всеросійський розшук Петлюри, розіславши по цілій країні секретні циркуляри з його точними зовнішніми прикметами.

З метою вийти зі складного становища, Київська організація РУП нелегально переправила Петлюру до Львова, де знаходився Закордонний комітет і видавнича база партії. У Галичині Симон Петлюра, мабуть, був чи не єдиним з соціял-демократів, що відразу знайшов порозуміння з галичанами й як публіцист співпрацював у їхніх виданнях.

(Закінчення буде)

Оксана Сновидович-Мазяр

Благослови, осене...

Ми залюбки приїжджаємо сюди — у царство шпильчатих сосонок, розлогих дубів, тремтячих „чорних" і біленьких беріз. Царство Кетскильських гір. Тут гарно в кожну пору року, але по-справжньому мальовничо восени, в той казковий час, коли два щедрі сезони „присіли" на порозі, випроваджуючи літо в далеку дорогу. І зелено не зелено, і золотаво не золотаво. Тільки то тут, то там десь несподівано спалахне ватрою тендітне деревце — ніби у вогняні шати вбереться. Вітер бавиться тими скарбами, пересипає листям, мов стародавніми монетами. Натішитися не може.

Чи ви чули, як шумить осінній ліс? Шепіт і зідхання, легенький, ледь чутний сміх і нотки докору. Це його сповідь, його ніжне зізнання закоханій землі, палке обіцяння: „Я неодмінно повернуся... весною. Знову будемо разом, на цей раз — надовго".

Розчулиться небо — бризне дрібними слізьми. І знову тиша — велична і таємнича. А лиш бешкетний промінчик десь ковзне з-поза хмар, і ... оживе ліс, діяманти-крапельки засяють на листі, траві. Коштовними брошками причепуриться сукня землі.

Ліс пояснішав тепер — щедро скидає дари літа на землю, стелить багатий килим нам під ноги, мов добрий господар гостинно вітає прошених дорогих гостей. А ми радо заходимо в його дім — під високі стелі неба, на барвисті доріжки. Тут так все просто, але так все зі смаком витончено. До деталів — до найменшої дрібнички.

А може, це і є суть життя — скласти дрібнички до ладу, створивши один цілий образ. Який здалека — вабить, а зблизька — чарує!

Хто порозкидав круглі намистини жолудів? Хто сипнув щедрою пригорщею? Осінь. Перезимують череваті малюки, а на весну з-під торішняку вигулькне „чубчик" молоденького дубового листя, дарма що буде слабеньким. Часу й терпеливости та погідної долі ... Підросте. Змужніє. Зашумить міцною кроною дуб-богатир на прадідівській землі.

Жовкне лист. „На злото" фарбуються трави — все під сезон. Мода й тут має силу голосу. Тільки тут — все правдиве, природне, а не „шахроване". Добирають собі прикраси — кому яка люба. Кому — чічка яскрава, кому — спокійніший дарунок. Калині й горобині — по китиці ягід-сережок, по багряному намисту до зелених плахт, а березам та вербі — защіпки золоті у довгі коси. Запишалась папороть — її не впізнати, розцвіла дивним квітом — жовто-бронзовим вгорі, золотим посередині, смарагдовим внизу. Дивodивне.

Куди не кинь оком — усюди — диво-дивне. Ось на самісіньку стежку вибігла сімейка грибів. У „найстаршого" — той, що вранці виліз з-під землі — величезний капелюх. А довкола нього дрібнота, але й та в шапках. Підпеньки. Це їх сезон. Час на „грибне полювання". Кажуть, ними осінь пахне, ними та печеною бараболею...

Нахиляюсь, щоб підняти лапатий листок клену. М'який, мов рукавичка. Тоненькі жилки, ніби долоня. Бездоганна форма, рівнесенький, мов під лінійку крій. Дві малесенькі дірки, мов рішельє. Вишукана оздоба. Прикладаю до твого личка — яка кумедна маска. А чи личить мені? Задираю голову — кручу на боки. Арка сплетених вгорі рук, мереживо дрібних галузок віття, крізь які продирається сонце. Божественно ...

Ов, це не все. Крізь дірки бачу дві сиві зірки, що іскряться, пломеніють теплом кохання, всміхаються до мене кутиками. Неправда, що сивий колір зимний. Хіба холод може зігрівати серце? Поволі до мене нахиляється це дивне небо — з зарум'яненими щоками, рожевими устами. Зорі стають ближчими, виразніше сяють в тендітному ореолі вій, на яких крапельками сріблиться осінній туман. Ні, вони не сиві — вони відливають смарагдом, міняться, мов коштовний камінь, на якому заломився промінь кохання. Вони живі! Мої любі зелені очі ...

Завмирає мить, повна жаги, добра, спокою. Осене, золотокрила осене! Звідки лине твоя дивна, тиха мелодія? А може це десь стікає струмок? Повна чару мить. Будь щедра, осене, до тих, кого люблю, хто дорогий моєму серцю. Кого ж кохаю ... Благослови, осене ...

Осінній пейзаж

Ледачий туман біля річки
у кручах, і пил устає,
і димлять полини,
пошарпані роги,
мов бублики скручені
несуть незалежно
старі барани.

Схилились тополі
в зеленім привіті —
чабанів вітають,
як ранок вітали,
розквітли два соняхи
бродять у житі,
напевно за сонцем пішли
і відстали...

Наталія Кібець
Міннеаполіс

Гурт „Карпатський візерунок" із Івано-Франківського у Лос Анджелесі

За ініціятивою та старанням відомого кінорежисера Богдана Солука, 18-го вересня 1994 року, загостив до Лос Анджелесу інструментально-вокальний ансамбль „Карпатський візерунок". Концерт відбувся у залі Українського Культурного Осередку. У склад „Візерунка" входили оркестра, вокалісти та танцюристи. Оркестра, витримана в гуцульському стилі, складалася з сопілкаря — Петра Яремчука; баяна (відміна акордеону) — грав Василь Дидич; з цимбалів — Василь Микитюк; з контрабаса — Петро Середюк; і скрипки — Роман Мельник. У вокальній частині концерту виступали заслужений артист України Володимир Пірус, баритон, та Оксана Олексин, меццосопрано. Танки виконували Ольга Дерещук і Богдан Гоцанюк. Менаджером та імпресаріо був Юрій Дармограй.

Ця група мандрує по Канаді та ЗСА у своєму малому автобусі під проводом водія Івана Дармограя, брата Юрка Дармограя. Артисти „Карпатського візерунка" виступали у дбайливо дібраних гуцульських строях, достосованих до виступу на сцені.

Концерт розпочався в'язанкою відомих пісень у виконанні оркестри: „Веселімося, браття", „Гей, стрільці січові", „Їхав стрілець на війноньку", „Засвистали козаченьки" та „За Україну". Далі оркестра увела публіку гуцульськими мелодіями у наші Карпати. Тужливі мелодії віртуоза-сопілкаря переходили у жартівливий стиль, характерний ритмічною та мелодичною винахідливістю, притаманною гуцулам. Час до часу вкрадався у мелодику синкопований ритм, що часто вживається в мадярських рапсодіях і в модерному джазі. Це був цікавий музичний ефект.

Треба ще додати до опису оркестри і участь цимбалістів, які своїми „арпеджіо", немов на арфі, підкреслювали велич Карпатських гір, де луною відбивались чарівні гуцульські мелодії.

Оксана Олексин, оперова співачка, меццосопрано, подала публіці дуже добру інтерпретацію відомої жартівливої пісні „Гандзя".

Цікавий був дрібним гротесковим кроком танець „Гуцулка" у виконанні Ольги Дерещук і Богдана Гоцанюка. Сопілкар Петро Яремчук переніс думки глядачів до Буковини. Він захопив публіку своєю технікою та багатством мелодій в супроводі оркестри. Прегарний баритон із сильним та приємним голосом, вирівняним у всіх регістрах, заслужений оперовий співак, Володимир Пірус відспівав дві народні пісні: „Дозволь мені, мати", і „Казав мені батько". Його інтерпретація пісень була без закиду.

Після жартівливого танку „На ярмарок" виступили В.Пірус і Оксана Олексин у дуеті. Вони відспівали „Місяць на небі" і „Ой, заграли музики". Виконання було дійсно мистецьке.

Сопілкар Петро Яремчук, віртуоз гри на різних сопілках, задемонстрував знову різні незвичні інструменти. На дримбі він наслідував птахів. Цікавою сопілкою була тилинка, звичайна мідяна трубка без жодних отворів по боках. Міняючи тиск повітря у тилинці, маестро Петро Яремчук відіграв складні мелодії. Чули ми також подвійні сопілки, сопілки-органи і крикливе „піколо". Перед перервою оркестра заграла ще козачок, танець, що його виконували бездоганно танцюристи ансамблю.

По перерві оркестра грала популярний чардаш, композицію Ель Монте, а танцюристи виконали по-мистецьки закарпатський танок, після чого на сцену вийшов знову В.Пірус із співом надхненого Шевченкового „За байраком байрак, а там степ і могила". та повстанської пісні „Я сьогодні від вас від'їжджаю". Співаючи „а капеля", артист відтворив найсуттєві нюанси пісні, нав'язуючи з публікою тісний емоційний зв'язок. Після цього співу полились гуцульські мелодії у „Гуцульській рапсодії" у виконанні оркестри. Хроматичні модуляції і переклички між інструментами були доказом прегарної інструментації твору. Лемківська пісня „Анничка" у виконанні Оксани Олексин, на мою думку, — це перлина в українській музичній літературі. Мелодика цієї пісні має сліди старовинної тональної системи, яка ще й досьогодні є основою чистої української музики. Оксана Олексин обдарувала публіку ще двома жартівливими піснями: „Молодичка, чарівничка" і „Діду з бородою, не ходи за мною".

У дальшій програмі виступи оркестри переплітались із сольоспівами та танками і тримали публіку безперервно у веселому настрої. Пісня „Мав я люльку чепурненьку" у виконанні В. Піруса — це був повний гумору діялог між солістом і оркестрантами. Вершком гумору був „Танець старого гуцула" — знаменита хореографічна композиція, яка викликала у глядачів нестримний регіт, що тривав кілька хвилин. Навіть мій сусід, який сприймав події на сцені із філософічним стоїцизмом, не витримав і розсміявся.

Концерт закінчила група „Карпатський візерунок" також „карпатськими візерунками", у виконанні оркестри, композицією, що створила атмосферу ностальгії, уявного повороту до рідних Карпат. Професіоналізм і динаміка програми цього ансамблю дали людям нагоду відірватись від щоденних турбот і знайти відпруження нервів, за що громада Лос Анджелесу є їм вдячна.

Публіки, щоправда, могло бути багато більше, але були „непоборні" перешкоди у цей день. Наприклад, деякі громадяни не прийшли на концерт із „політичних" причин, деяким заважко було прийти після щедрого пікніку в церкві ім. св. Володимира, деяких не кликала ані краса української пісні, ані бажання перенестися думкою у Карпати, бо їх не знали, а деякі вирішили не пробуджуватися зі солодкого духовного сну.

Після вручення квітів і виміни висловів подяк, цей концерт розваги закінчено спільним відспіванням національного Славня. В епілозі можна сказати, що група „Карпатський візерунок" під кожним оглядом задоволяє вимоги мистецьких стандартів і заслуговує на моральну підтримку діяспори у їх турне по українських громадах. Щасти їм, Боже, у їх благородній праці!

Ігор Лесик

ОТЕЦЬ В. БАЗИЛЕВСЬКИЙ ЗАКІНЧИВ ОБІД МОЛИТВОЮ

У звідомленні про привітання міністра Геннадія Удовенка української громадою в Ню Йорку, що появилося у „Свободі" з 4-го жовтня, ч. 188, пропущено, що парох української православної церкви св. Володимира в Ню Йорку о. протоієрей Володимир Базилевський закінчив обід молитвою. — Ред.

Відбувся...

(Закінчення зі стор. 1)

мгр Михайло Середович, голова; д-р В. Фединяк, А. Гелетканич, В. Марущак і В. Рев'юк, члени.

Після вибору нової Управи, голова резолюційної комісії д-р М. Пап запропонував з'їздові резолюції, які прийнято.

З'їзд ОДВУ закінчено в суботу вечором, 3-го вересня відспіванням українського національного гимну „Ще не вмерла Україна". В неділю, 4-го вересня ц. р., заходами Центральної управи ОДВУ, при співпраці Українського Золотого Хреста (УЗХ), Фундації ім. О. Ольжича в Америці, Українського Вильного Фонду, Українського Академічного Товариства „Зарево" і Молодих Українських Націоналістів (МУН), відбулися торжественні святкування з приводу 50-ої річниці геройчної смерти Олега Кандиби-Ольжича замученого гестапом.

В неділю вранці, год. 10:30, відслужено Заупокійну Службу Божу і Панахиду, які відправив о. капелян В. Левицький, парох церкви на Оселі ім. Ольжича. Після Панахиди голова ОДВУ відкрив свято і передав дальше ведення програми д-рові Шебунчакові, який запросив голову ПУН М. Плав'юка, голову Комітету відзначення пам'яті О. Ольжича в Україні д-ра Миколу Жулинського і голову УЗХ Наталку Іванів до зложення вінка у стіп пам'ятника О. Ольжичеві.

Голова ПУН у своєму зворушливому слові до численних присутніх, делегатів і гостей,підкреслив історичну ролю О. Ольжича у відродженні української державности і соборности, який ціле своє життя присвятив служінню Україні. Володимира Кавка відрецитувала вірш „На смерть Ольжича".

На закінчення першої частини програми молоді члени ОДВУ Уляна Процюк, Маріянна Ольховецька, Оксана Строцька і Марта Рубель з почуттям виголосили збірну рецитацію вірша О. Лятуринської „На труну Ольжича".

Після поминального обіду першою виступила з рецитацією поеми Ганни Черінь „Ольжич" В. Кавка, яку публіка обдарувала довготривалими оплесками.

Головну святочну промову виголосив д-р М. Жулинський, депутат Верховної Ради України. В його знаменито виголошеному слові д-р Жулинський підкреслив надзвичайно шляхетні прикмети О. Ольжича — поета, письменника, державного мужа і справжнього провідника нації.

Слідував вокальний виступ маестра Ярослава Гнатюка, баритона, заслуженого артиста України, при акомпаньяменті його дружини Світлани Гнатюк. Слово подяки сина О. Кандиби-Ольжича, Олега, публіка прийняла з одушевленням і з вдячністю.

Слідував виступ Марії Стефюк, сопрано, солістки Київської Опери і баритона Я. Гнатюка при акомпаньяменті Володимира Винницького. На закінчення імпрези Леся і Надія Петрик продеклямували декілька поезій незабутнього Ольжича.

Свято закінчено спонтанним відспіванням „Ще не вмерла Україна".

В Едмонтоні відбувся успішний XIX-ий семінар хорових диригентів

В Едмонтоні, на заході Канади, відбувся успішно XIX-ий з черги Семінар хорових диригентів. Ці двотижневі семінари вже 17 літ організує Українське Музичне Товариство Альберти. Цього року в семінарі взяло участь 12 диригентів: Тетяна Навольська (Роблин), Леся Кульчицька (Калгарі), брат Атанасій Миквий, ЧСВВ (Рим), Колет Українець (Ріджайна), Леся Яцковська (Торонто), Єлисавета Лісова-Андерсон, Маланка Гладуневич, Марія Дитиняк, Мирослава Загарія, Леся Погорецька, Андрій Талпаш, Ірина Шмігельська — всі з Едмонтону, та 16 вільних слухачів — хористи едмонтонських хорів: Д. Гумницький, Марія Дерев'янка, Наталя Дерев'янка, Павло Дерев'янка, К. Зубрицький, Л. Кобітович, Р. Кравець, Вікторія Олійник, Орися Олійник, Л. Пастушенко, Р. Прийма, Т. Слабий, О. Талпаш, І. Тарнавська, Л. Чумер, К. Юзда (Калгарі). Хористи разом з семінаристами творили хор — практичну лябораторію, з яким диригенти проводили практичні диригування, вивчення вокалу — хорового звуку, інтерпретація творів.

Програма семінару була виповнена інтенсивною працею (від 9-ої год. ранку до 9-ої год. вечора), що порушувала різні ділянки хорового мистецтва. Вона включала: диригування (лекційні та індивідуальні заняття) — 42 години; семінарний хор (робота над репертуаром, вироблення дикції та вокально-хорових навичок) — 50 годин; вокал (голосовий апарат та принципи співацького голосування) — вісім годин; культура мови в співі (дикція, артикуляція, вимова голосних і приголосних) — 8 годин; робота диригента над партитурою (теоретична та художньо-виконавська аналіза) — 10 годин; керування церковним хором (побудова та інтерпретація Літургії, репертуар літургічних пісень) — 10 годин; українська музика (народна пісня, використання мелосу в оригінальних творах українських композиторів, слухання зразків української музики) — 6 годин; хорознавство — 6 годин. Головним викладачем і відповідальним за програму навчання був маестро Володимир Колесник, викладачами поодиноких тем були: Марія Дитиняк, Єлисавета Андерсон, Ірина Шмігельська (всі з Едмонтону). Піаністами семінару були Оксана Луценко, Ірина Тарнавська.

Кожного року маестро В. Колесник вибирає 10 хорових творів на учбовий матеріял, які характерні не лише своєю високомистецькою вартістю, але містять в собі різні нюанси диригентського жесту (вступи, зняття, ритміка, фразування, динаміка, різноврідність розмірів, різновидність характеру жесту). У цьогорічному репертуарі, як завжди, були твори наших клясиків, але й велика частина була виділена творчості сучасних композиторів.

На закінчення семінару кожного року відбувається концерт Вечір диригентів — свого роду іспит учасників семінару, на якому кожний диригент диригує одним твором.

Це очікувана імпреза едмонтонських шанувальників хорового мистецтва, тож і цього року заля була по вінця заповнена публікою, серед яких багато було молодих слухачів. Концерт почався твором Артема Веделя „Отче Наш" (диригент М. Загарія) — масстатична музика надала відповідний тон цілому концертові. Слідувала пісня Г. Лященка, сл. Д. Чередниченка „Із-за лісу-пралісу" (дир. Л. Кульчицька) — музика повна містичних тонів, які перенесли кожного в край „Лісової Пісні". Народна пісня в майстерній обробці Пилипа Козицького „Ой, до того жита" (дир. Т.Навольська) — характера народній пісенності чергуванням різних розмірів, змінністю ладотональностей, настроєм, що вимагає від диригента великої концентрації. А далі полилася ніжна кантиленна пісня хороводу дівчат з опери „Гайдамаки" О. Білаша на слова Тараса Шевченка (дир. М. Гладуневич).

На зміну хорові дівчат прийшов квартет чоловіків (Л. Пастушенко, Т. Слабий, К. Зубрицький, Р. Прийма), що відспівав І-шу частину пісні „Три менти" Миколи Лисенка, слова Олександра Олеся (дир. Є. Андерсон) — музика темної барви, сумбурна, яка в другій частині пісні зовсім перевтілюється і видом хору (мішаний) і яскравими вольовими тонами, в яких відчувався заклик до боротьби з темними силами. Відома пісня „Ой, три шляхи широкії" Генрика Топольницького (дир. Л. Яцковська) в кожного наново викликала переживання глибокого змісту поезія Шевченка. „Ой, дзвони дзвонять" в обробці Якова Степового (дир. А. Талпаш) — це хвилинна мініятюрка, повна радісного хвилювання. Повтор головної теми пісні доповнений звуками голосових партій в імітуванні дзвонів.

Народна пісня в обробці Миколи Колесси „Ой, вийди місяцю" (дир. Л. Погорецька) представляє народне гуляння на вулиці дівчат і парубків. Слідував повтор пісні „Ой, до того жита" (дир. брат Атанасій Миквий, ЧСВВ), „Дримба" молодого талановитого композитора В. Зубрицького дуже популярна пісня серед хорів в Україні (дир. І. Шмігельська). Коломийкові тексти переплітаються з імітаційними тонами народних інструментів. Для виконання цієї пісні конечна вироблені дикційного апарату. Специяльна ритмічність і легкість звуку надає пісні танцювально-безжурного характеру.

„Credo" — пісня двох сучасних мистців: поета Бориса Олійника і композитора Івана Карабиця, на дуже актуальну тему „...людино, збережи світ, природу, довкілля, тобі Богом дані..." Композитор глибоко відчув ідею твору, кожне слово і думку і переконливо втілив їх в музичну мову, яка вірно передалася виконавцями слухачам, що залишило глибоке враження (дир. Колет Українець).

На закінчення програми виконано увертюру та перший хор з опери „Сокіл" Дмитра Бортнянського (дир. М. Дитиняк). Партія оркестри була розподілена між фортепіяно і „синтезайсером". Піаністка Оксана Луценко та Ірина Тарнавська вміло вив'язалися з нелегкого завдання, а хор з верво і переконанням відспівав про одвічно живу тему — тему любови. Солісти в окремих піснях: Т. Навольська, Є. Андерсон, Л. Чумер, О. Талпаш, Л. Пастушенко, Т. Слабий, Р. Прийма, своїми голосами прикрасили виконання даних пісень.

Довголітня і безперервна праця Українського Музичного Товариства Альберти в організуванні цих семінарів не була б така успішна, якщо б не розуміння і підтримка фінансовими пожертвами від наших фундацій і організацій. Тому Товариство складає щиру подяку: Alberta Foundation for Arts, Фундації Тисячоліття Хрещення України, Українській Канадській Фундації ім. Тараса Шевченка, Братству Св. Івана, Дому Української Молоді ім. ген. Р. Шухевича. Маємо велику надію на дальшу підтримку від наших організацій. Після дискусії семінаристів, на якій кожний висловив високу оцінку для проведення праці, плянуємо на слідуючий рік перевести Ювілейний XX-ий Семінар Хорових Диригентів на серпень 1995 року. Про ближчі інформації просимо звертатися: Ukrainian Choral Conductors Seminars, 11728-97 Street, Edmonton, Alta, T5G 1Y2, Canada, tel.: (403) 474-9774.

Марія Дитиняк

Замість квітів на могилу дорогого приятеля нашої родини, **св. п. МИРОСЛАВА ЗАВИЦЬКОГО**, складаємо 100 дол. на Фонд Допомоги Україні з підчеркненням потреб шкільництва.

Родині складаємо сердечні співчуття.

ДАРІЯ МИНДЮК і ХРИСТЯ БРИНДЗЯ
з родиною

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого найдорожчого і незабутнього МУЖА, БАТЬКА, ДІДА і БРАТА

бл. п.
д-ра мед.
ПЕТРА РОМАНА МОЦЮКА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в середу 19-го жовтня 1994 р. о год. 8-ій ранку в

української кат. катедрі св . о. Миколая в Чикаго, Ілл. і також в церкві св. о. Михаїла в Йонкерсі, Н.Й.

Ласкаво просимо згадати його у своїх молитвах.

РОДИНА

В ТРЕТЮ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
моєї найдорожчої і незабутньої ДРУЖИНИ

св.п.
МАРІЇ (МУШКИ) ХОДНОВСЬКОЇ

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
у вівторок 18-го жовтня 1994 р.

в архикатедральному соборі УКЦ св. Юра у Львові
в УКЦеркві св.Юра в Мостиськах, Україна
в УКЦеркві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Ню Джерзі.

Прошу пом'янути покійну у своїх молитвах.

В пам'ять моєї незабутньої дружини складаю 500.00 дол. на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля імені Марії Ходновської.

Муж — НЕСТОР

ОБ'ЄДНАННЯ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА — ЗСА та КАНАДИ
ділиться сумною вісткою з членами та громадянством, що 14-го вересня 1994 р. у Мюнхені, Німеччина, відійшов у Божу вічність, на 87-му році трудолюбивого життя

бл.п.о. митрат
проф. д-р
ІВАН ГРИНЬОХ

Почесний Член
Об'єднання колишніх вояків УПА

Братові о. митратові Степанові Гриньохові та рідним покійного складаємо наше глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ГОЛОВНА УПРАВА та ЧЛЕНСТВО
ОБ'ЄДНАННЯ К.В. УПА

Допомога ЗУАДК жертвам чорнобильської катастрофи

Чорнобиль — це постійне мариво зла щодо його фатальних наслідків. Житомирщина, Київщина тяжко терплять від них. Над допомогою тим жертвам працює представництво ЗУАДК в Києві, очолене ред. Осипом Зінкевичем. Щоб дійсно збагнути вповні потреби потерпілих і тих, що постійно терплять, треба особисто зустрітися віч-на-віч із тим лихом. Це і робить представник ЗУАДК. Разом з дружиною Надією ред. О. Зінкевич відвідав, не вперше, Чорнобильську зону, цим разом районове містечко Іванків біля Чорнобиля. Супроводив представника ЗУАДК з Києва посадник Іванкова Віктор Гончаренко. Прибув ред. О. Зінкевич до Іванкова не з пустими руками, привіз для місцевої лікарні 40 пачок ліків, які мали призначення на Київ, Київщину і Житомирщину.

Як уже ми згадували в попередньому дописі про працю ЗУАДК, це придбання ліків, які ЗУАДК отримав від благодійної Католицької акції за старанням Владики Володимира Паски Прибули ліки до порту в Одесі; перевезено їх до Львова до станиці ЗУАДК, а там розподілено. Отож ці 40 пачок припали на дуже потерпілий район Іванкова. Зустріли дорогих гостей лікарі місцевої лікарні д-р В. Рябушенко, головний лікар, д-р В. Богуш, заступник, та інші лікарі й медсестри. Цікаво, що дотепер ще не діставалися до Іванкова ліки з Заходу, тим більше були вони побажані і конечні. Після чорнобильської катастрофи народжуваність зменшилася з 500 до 350 річно. Це жахливий демографічний показчик депопуляції України під сучасну пору. А захворювання збільшились вдвічі.

За допомогою ЮНЕСКО придбано реґабілітаційний будинок для дітей — там є іграшки і читальня, які будуть доповнені відповідними дитячими книжками старанням ЗУАДК. Потрібні ще певні специфічні ліки і різні вітаміни. Для вияснення, як саме треба використовувати передані до Іванкова ліки, ред. Зінкевич виготував докладну інструкцію українською мовою з зазначенням, проти якої саме хвороби дані ліки призначені та як ними користуватися. Ліки ці розприділено на всі села Іванківського району, що у великій мірі впали жертвою Чорнобиля.

Окрім того Київська станиця ЗУАДК допомагає українським письменникам — інвалідам, які далі спроможні творити — писати чи хоч диктувати, але прямо не мають з чого жити — у всіх відношеннях; наш представник пояснює, що дістають вони мінімальну пенсію. Отже треба додавати так, щоб на місяць мали хоча б по 15 дол. Для всіх письменників-інвалідів треба б мати 3,000 дол. річно. Деяким доводиться дати більше; наприклад один добрий письменник не володіє руками; окрім того невидющий, а тепер втратив слух, отож йому купили за гроші ЗУАДК апарат-слухавку, що йому допомагає. Іншому потрібний візочок, а ще іншому легкі милиці. Є 14 письменників прикутих до ліжка; треба і їм допомогти.

Можна б докладно зобразити всі ці страждання талановитих творчих людей із світлим розумом і дійсних українців-патріотів, що дуже багато горя зазнали за совєтської влади, а тепер через тяжкі умови життя далі терплять. Ми раді, що хоч трохи можемо допомогти, а треба було б далеко більше. Отож сподіваємося на щирий дружній відгук на ті великі потреби наших дуже убогих братів і сестер-інтелектуалів творців пера, а також малярів, скульпторів та інших культуротворців.

Н.П.

Новоіменований амбасадор Бразилії до України відвідав українську громаду

Президент Бразилії Ітамар Франко, законом з датою 16-го липня ц.р., призначив д-ра Асдрубала Пінто де Уліссеа першим амбасадором Бразилії в Україні.

З цієї нагоди новоіменований амбасадор постановив запізнатися з численною українською громадою, 90 відсотків якої заселює штат Парана. Дня 25-го серпня ц.р., амбасадор із його дружиною Дайси Уліссеа, в супроводі другого секретаря Президенції Бразилії д-ра Зеніка Кравчука, прибув до Куритиби, столиці штату Парана, де був проголошений почесним гостем губернатором штату. Того самого дня відбувся обід з губернатором, а після обіду високі урядові гості широко познайомили амбасадора з життям української громади, головно в Парані.

Амбасадор тоді ж відвідав Українсько-Бразилійську Палату Торгівлі, а відтак пополудні мав зустріч з Епархом українців-католиків у Бразилії, Владикою Єфремом Кривим, ЧСВВ, далі бачився з Єпископом міста Куритиби і Південної Америки Владикою Єремієм Ференсем з УАПЦ.

Увечорі амбасадор д-р А. Пінто де Уліссеа з дружиною і д-ром З. Кравчуком були на виставці української фолкльорної групи „Барвінок" при Хліборобсько-Освітньому Союзі в театрі „Гваїра", в якому кожного року в другій половині серпня протягом майже десяти днів виступають всі етнічні групи Куритиби.

На слідуючий день, у п'ятницю, 26-го серпня, в ранішніх годинах амбасадор відвідав Федеральний університет, школу „Матері Анатолії", де навчають діті українські Сестри-служебниці, українську греко-католицьку церкву Різдва Матері Божої і Український Католицький Семінар на Батель. Пополудні амбасадор відвідав Товариство Прихильників Української Культури (ТППУК).

Увечері амбасадор з дружиною, в супроводі д-ра З. Кравчука, Віктора Серетюка з дружиною і Маріяна Чайковського прибули до приміщення Хліборобсько-Освітнього Союзу, де при вході привітав його голова централі д-р Юліян Сторож з членами управи. Голова повів високих гостей на другий поверх приміщення, до Українського Музею, де амбасадора з дружиною і гостей привітала директорка Музею Режіна Шпак-Рубінець, яка потім супроводила їх по при всі експонати, даючи відповідні пояснення до експонованих речей. Амбасадор з дружиною оглядали музей понад півгодини, підписавши книгу відвідувачів з великою похвалою за такий вартісний і гарно зорганізований музей. Директорка Музею Р. Шпак-Рубінець подарувала амбасадорові грамофонну платівку української музики, нагрaну солістом д-ром Рафаїлом Семчишиним, і каталог музею, гарно і якісно виконаний в кольорах і мовами португальською і українською. Амбасадор щиро подякував за подарунки, сказавши, що ці речі завжди буде тримати в його кабінеті в Києві, бо це для нього є шана і приємність.

Відтак всі зійшли на перший поверх, до просторої залі, де для гостей і всіх присутніх (понад сто осіб) було подано вечерю з українських страв. Тут голова Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації інж. Петро Єдин привітав високого гостя з дружиною, бажаючи амбасадорові успіхів у його нелегкій функції, що чекає на нього в Україні.

До пізньої ночі всі весело гостилися. Вже перед відходом, дружина амбасадора Дайси Уліссеа в супроводі Лідії Єдин обходила всі столи, прощаючись головно з панями, а амбасадор д-р А. Пінто де Уліссеа в супроводі інж. П. Єдина підходив до столів, при яких сиділи визначніші діячі української громади. Д-р Михайло Рубінець тут вибачився перед амбасадором, що не надто володіє португальською мовою, а, знаючи, що амбасадор володіє еспанською мовою, цією мовою побажав амбасадорові успіхів на новому полі його діяльности, кажучи, що „Україна радітиме, бо матиме достойного представника від великої і важливої держави Бразилії". Д-р Рубінець висловив теж прохання амбасадорові, щоб той допоміг Україні включитися якнайскорше в ряди великих держав світу. Зворушений амбасадор запевнив, що українська громада в Бразилії завжди буде мати в його особі щирого приятеля.

На третій день, у суботу, амбасадор д-р А. Пінто де Уліссеа з дружиною, в супроводі містосекретаря Президенції Бразилії д-ра З. Кравчука, директора Державного Інституту рільництва Віктора Серетюка з дружиною, і містоголови Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації Маріяна Чайковського об'їхав головніші місцевості штату Парана, зупинившись у місті Іраті, а відтак — у місті Прудентополі. Тут гості відвідали цілий ряд українських установ, де був мистецький виступ і згодом вечеря в честь амбасадора і його супроводу. Тут гості переночували.

В неділю, з поворотом до Куритиби, амбасадор з дружиною і З. Кравчуком від'їхали до міста Бразілії, столиці країни Бразилії. Амбасадор д-р А. Пінто Уліссеа сподівається правдоподібно у місяці жовтні вже переїхати до Києва.

Д-р Асдрубал Пінто де Уліссеа, з фаху адвокат і дипломат, завжди займав поважні пости в Міністерстві закордонних справ. Був консулом у ЗСА, амбасадором у Арґентині, на Кубі, в Індонезії та в Ізраїлі. Переважно д-ра Уліссеа через його велику здібність дипломата призначувано амбасадором до країн, де була складна ситуація. І хоч д-р Асдрубал Пінто де Уліссеа вже був на пенсії, але Уряд Бразилії призначив його на амбасадора в Україні, бо певний, що і цього разу д-р Уліссеа вив'яжеться зі свого завдання з успіхом в Україні, яка якраз тепер потребує амбасадора з великим дипломатичним досвідом.

Д-р Михайло Рубінець

Вперше українець отримав нагороду Активного Громадського Діяча

7-го вересня вперше в історії стейту Ілиной почесну нагороду Активного Громадського Діяча отримав українець, один із Засновників Кредитової Спілки „Самопоміч" Омелян Плешкевич. Вибраний з великої кількости претендентів із 43-ох різних груп, серед яких були чеська, грецька, жидівська, литовська та польська громади, директор О. Плешкевич був єдиним переможцем з „неколшорових меншин". Три інші учасники нагородження представляли афро-американську, корейську та мехіканско-американську громаду.

Під час вручення нагороди директорові О. Плешкевичеві, ведуча церемонією Морелі Ліндлі високо оцінила його працю в створенні Кредитової Спілки „Самопоміч", яка стала наріжним каменем в житті української громади Чикаго. О. Плешкевич зробив так багато в різних ділянках для української громади, що нам важко охопити і перелічити всі його заслуги в одному виступі", — сказала Патриша Міхальскі, асистентка губернатора Едгара в етнічних справах.

На думку О. Плешкевича нагорода має глибокий зміст, тому що її повинна б отримати українська громада — саме її силами була створена „Самопоміч", яка стала наріжним економічним каменем. Ми зміцнили фінансово і „Самопоміч" — це наша сила".

Нагорода Активного Громадського Діяча встановлена недавно і присуджується визначним діячам за особливі заслуги перед їх етнічними громадами. Нагорода 1994 року відрізняється від попередніх тим, що нагороджується як етнічна громада, так і індивідуальний її представник.

Біля 100 представників української громади були присутні на презентації, яка стала визначною подією Міжнародного Дня Сеньйорів, започаткованого губернатором Едгаром.

Володимир Тюн

О. Плешкевич.

Про річну нараду комісії Фундації д-ра М. і д-ра О. Ценків

Річні наради комісії Фундації д-ра М. Ценка і д-ра О. Ценка „Добро творити" відбулися 26-го липня ц.р. в приміщенні Т-ва „Св. Софії" у Філядельфії. Присутні були: інж. Юліян Головчак, скарбник, з рамени Т-ва „Св. Софії"; д-р Орест Гаврилюк, голова Пластової Булави, як голова Комісії розподілу; д-р Володимир Кліш з рамени фундації, і д-р Наталія Пазуняк, секретар.

Інж. Ю. Головчак, відкривши наради, привітав присутніх; інші члени були оправдані: д-р М. Ценко — недужий, д-р Р. Навроцька захворіла, Ст. Гавриш — поїхав в Україну. Після відкриття відбулася молитва „Отче наш". Д-р Н. Пазуняк прочитала протокол з попередніх нарад, який прийнято. Звітував інж. Ю. Головчак, скарбник, що всі постанови з минулої наради виконано. Ще треба роздобути зворот копії чеків з Польщі від Владики Вороновського і з Перемишля на школу ім. М. Шашкевича, що полагодить д-р Р. Навроцька при плянованій поїздці. Ще не вдалося також передати суми 500 дол. для „Просвіти" на Кубані, що буде передано внедовзі готівкою. Ще не зужито суми 300 дол. на т-во „Мета".

Тепер процент від капіталу зменшився з 10 відсотків на п'ять відсотків, тому й дотації будуть відповідно зменшені.

Приступлено до розподілу фондів, згідно із внесеними проханнями і деклярованими попередньо сумами; сума з процентів від капіталу була 4,500 дол. Призначено виплатити: на стипендії для студентів у Бразилії — 1,000 дол.; на розбудову „Пласту" в Україні — 1,000 дол., на УКУ в Римі — 1,000 дол., на Світову Спілку Українських Вчителів (мґр З. Квіт) — 500 дол., на школу ім. М. Шашкевича в Перемишлі („Діти Перемишля") — 400 дол., на студійний фонд для студентів з України при La Salle університеті — 250 дол., на перебування сиріт в Україні в літніх таборах — 250 дол., для відновлення старинної ікони в Перемишлі — 100 дол.

Всі ці суми, по змозі, негайно доручать у Польщу і в Україну члени фундації.

Присутні на нарадах вислали д-рові Миколі Ценкові листа з побажанням скріплення здоров'я.

Так відбулися наради Комісії Фундації з приціллом розподілу тим установам чи особам, що дбають про укріплення принципу християнської духовности і української національної субстанції.

Інж. Ю. Головчак висловив подяку за конструктивні наради в дусі фундації д-ра М. Ценка і д-ра О. Ценка.

Н.П.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

МИКОЛА КІЦЕНЮК член УНС Відд. 234-го Т-ва „Запорозька Січ" в Елизабет, Н.Дж. помер 22-го травня 1994 року на 86-му році життя. Нар. 23-го вересня 1907 року на Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дочку Віру, внучку Сузен і внука Давида. Похорон відбувся 26-го травня 1994 року на цвинтарі св. Ґертруди в Колонії, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Евген Осціславський, секр.

ІВАН ГАСЮК член УНС Відд. 45-го Т-ва „Любов" у Філядельфії, Па. помер 13-го липня 1994 року на 87-му році життя. Нар. 28-го квітня 1907 року в Стриганці, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дочку Анну Літкевич і сина Богдана. Похорон відбувся 16-го липня 1994 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Пришляк, секр.

ВОЛОДИМИР БОЛЯК член УНС Відд. 277-го Т-ва ім. Івана Хрестителя в Гартфорді, КТ. помер 10-го серпня 1994 року на 86-му році життя. Нар. 1908 року в селі Олів, Україна. Членом УНС став 1979 року. Залишив у смутку дружину Анну дві дочки Юзефіну і Яніну, зятя Леона Шведа, сестру Марію, п'ять внуків і правнуків. Похорон відбувся 13-го серпня 1994 року на українським католицькім цвинтарі в Ґлестенбері, КТ.

Вічна Йому Пам'ять!

Осип Гладун, секр.